

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania E. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.
o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 maja 2022 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu w (...) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa (...) ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie na kwotę 340,46 zł i odrzucił skargę kasacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 8 grudnia 2020 r., sygn. akt III AUa (...).

Sąd Apelacyjny w (...) wskazał, że mając na względzie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 8 marca 2017 r., II UZ 80/16, że w sprawie o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (będącej sprawą o prawa majątkowe) wartość przedmiotu zaskarżenia - warunkująca na

podstawie art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. dopuszczalność skargi kasacyjnej - ustalana jest jako suma składek za sporny okres, nie więcej niż za rok (art. 22 k.p.c.), Sąd Apelacyjny zobowiązał organ rentowy do wyliczenia hipotetycznej wysokości składek na ubezpieczenie chorobowe za sporny okres. Organ rentowy w piśmie procesowym z 30 marca 2021 r. wyliczył hipotetyczną wysokość sumy składki na ubezpieczenie chorobowe za okres styczeń-luty 2016 r., która wynosi 340,46 zł. Tak więc wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie to kwota 340,46 zł (art. 126¹ § 3 k.p.c.).

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Mając na względzie przedmiot postępowania w tej sprawie (objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, a nie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym), o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, która została ustalona jako suma składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za sporny okres.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył organ rentowy, zaskarżając je w części, co do punktu II i zarzucając:

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 398⁶ § 2 k.p.c., poprzez stwierdzenie, że skarga kasacyjna podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż 10.000,00 zł, w sytuacji gdy organ rentowy w skardze kasacyjnej z 18 marca 2021 r. prawidłowo wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia w wysokości 50.749,00 zł;

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 398² § 1 zd. 1 w zw. z art. 22 k.p.c., poprzez błędne ustalenie, że wartość przedmiotu zaskarżenia w przedmiotowej sprawie stanowi suma spornych składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za okres wskazany w decyzji o niepodleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, podczas gdy prawidłowe zastosowanie ww. przepisów powinno prowadzić do ustalenia, że w przypadku rozstrzygnięcia organu rentowego o niepodleganiu dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej

wartość przedmiotu zaskarżenia powinna być odnoszona do wysokości świadczeń wynikających z ustalenia podlegania temu ubezpieczeniu, których wskutek takiej decyzji ubezpieczony nie otrzyma.

Skarżący wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego postanowienia w części, w jakiej Sąd drugiej instancji odrzucił skargę kasacyjną, tj. w pkt II, i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania;

- rozpoznanie przez Sąd Najwyższy, na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowienia Sądu drugiej instancji ustalającego wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 340,46 złotych, jako niepodlegającego zaskarżeniu w drodze zażalenia, a jednocześnie mającego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy poprzez błędne ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia, skutkujące stwierdzeniem niedopuszczalności skargi kasacyjnej w przedmiotowej sprawie i jej odrzuceniem;

- zasądzenie od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Wnioskodawczyni w odpowiedzi na zażalenie wniosła o:

- 1) oddalenie zażalenia;

- 2) zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej w wysokości 17,00 zł uiszczonej od odpisu załączonego pełnomocnictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie organu rentowego okazało się zasadne, bowiem problem, stanowiący istotę niniejszej sprawy, a mianowicie rozstrzygnięcie w przedmiocie sposobu wyliczania wartości przedmiotu sporu w sprawach, dotyczących objęcia ubezpieczonego dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym został rozstrzygnięty w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2022 r., III UZP 8/21 (LEX nr 3289804). W uchwale tej Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawie

z odwołania od decyzji organu rentowego o niepodleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423) wartość przedmiotu zaskarżenia jest ustalana jako suma świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za sporny okres, nie więcej niż za rok (art. 22 k.p.c.).

W związku z przyjętą w uchwale III UZP 8/21 metodą wyliczania wartości przedmiotu zaskarżenia niezbędne okazało się uchylenie zaskarżonego postanowienia z uwagi na przyjęcie błędnego sposobu ustalania wartości przedmiotu zaskarżenia i w konsekwencji błędne przesądzenie, że skarga kasacyjna w przedmiotowej sprawie jest niedopuszczalna. Organ rentowy przedstawił wyliczenia obejmujące sumę świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za sporny okres i to na ich podstawie Sąd Apelacyjny powinien dokonać ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie, a następnie przesądzić, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.